

Dr Robert A. Peterson, Teologia Łukasza-Dzieje Apostolskie

Sesja 3, Starożytne rękopisy D. Bocka, struktura i argumentacja Łukasza

To jest dr Robert A. Peterson w swoim nauczaniu na temat teologii Łukasza – Dzieje Apostolskie. To jest sesja 3, Starożytne rękopisy, struktura i argumentacja Darrella Bocka.

Daj nam się pomodlić. Nasz Ojciec Niebieski, dziękujemy Ci za Dzieje Apostolskie Łukasza. Modlimy się, abyś otworzył nam oczy, abyśmy mogli oglądać cuda w Twoim Prawie, w Twoim Słowie. Ucz nas, pracuj w nas. Modlimy się o Twoją chwałę. W imieniu Jezusa, Amen.

Dotarliśmy do Starożytnych Rękopisów, których naucza Darrell Bock w swoim komentarzu do Łukasza. Nie będę się rozwodzić nad tym szczegółowo, ale chcemy nakreślić kluczowych świadków Łukasza według rodzin, podobieństw między rękopisami, które podałeś, w których pisali główne papirusy, czyli materiały wykonane z papirusu, w których pisali, uncjały, najstarsze rękopisy są pisane wielkimi literami, nazywane są rękopisami uncjalnymi, minuskułami, wszystkie są pisane małymi literami, są datowane później i w obu przypadkach litery są łączone razem, bez spacji między wyrazami.

Na początku wydaje nam się to niemożliwe, ale gdybyś się do tego przyzwyczaił, nie byłoby to takie niemożliwe. Czasami powoduje to niejasności, ale ogólnie nie jest to poważny problem. Szczegóły zawartości każdego rękopisu można znaleźć w: Alland i Alland, Alland i Alland 1987 oraz Fitzmyer 1981.

Kiedy mówimy o rozmieszczeniu geograficznym w kwestiach krytycznych dla tekstu, mamy na myśli, że lektura występuje w więcej niż jednej rodzinie. Większość rękopisów Ewangelii Łukasza pochodzi z rodziny bizantyjskiej, ale są to rękopisy późniejsze. Problem w mówieniu o tekście większościowym polega na tym, że to, do czego się odnosi, zależy od ram czasowych.

To, co jest obecnie tekstem większościowym, niekoniecznie musi być większością w tamtym okresie. Powyższy wykres odzwierciedla tę rzeczywistość, nie dysponuję tym wykresem, ponieważ najwcześniejsze rękopisy pochodzą głównie z rodziny aleksandryjskiej, a inwersje odzwierciedlają tekst zachodni. To, że rękopisy bizantyjskie stanowią obecnie większość dostępnych rękopisów Nowego Testamentu, można przypisać co najmniej trzem czynnikom.

Po pierwsze, poważne prześladowania Rzymian spowodowały ogromne zniszczenia najwcześniejszych rękopisów pod koniec I do początku IV wieku. Po drugie, późniejsze prześladowania muzułmanów w regionach Bliskiego Wschodu i Afryki po VII wieku spowodowały to samo. Po trzecie, tylko w bizantyjskim regionie chrześcijaństwa w dalszym ciągu używano greki jako języka religijnego, podczas gdy po IV wieku większość chrześcijaństwa przeszła na łacinę.

Ze względów historycznych wolimy ważyć rękopisy, a nie je liczyć. Należy także wiedzieć, że czytania bizantyjskie są często najbardziej harmonijne w Ewangeliach. Ta podstawowa cecha wewnętrzna stanowi stylistyczny powód, aby podchodzić do rodziny bizantyjskiej z pewną ostrożnością.

Bach stosuje podejście eklektyczne, traktując każdy wariant na własnych warunkach i rozważając zarówno względy zewnętrzne, jak i wewnętrzne. Wspomnę tylko trochę. Rodzina aleksandryjska składa się głównie z papirusów 75, alef i beit, aleksandrynu i watykanu.

Papirusy 75, początek III wieku, Aleksandrin i Watykan pochodzą z IV wieku. Inne rodziny obejmują drugorzędne aleksandryjskie, które mają późniejsze daty, V, VIII i tak dalej. Rodzina zachodnia, pierwotna bizantyjska zaczyna się od 5 i trwa później.

Wtórny bizantyjski zaczyna się od 9 i trwa również później. Wspomnę tylko, że właśnie to chcę robić.

Struktura i argumentacja Ewangelii Łukasza są dla nas naprawdę pomocne w przemyśleniu tekstu z pomocą Bacha.

Ewangelia Łukasza ładnie dzieli się na podziały, w dużej mierze geograficzne.

1. Przedmowa Łukasza i wprowadzenie Jana i Jezusa, Łk 1,1-2,52.
2. Przygotowanie do służby, Jezus namaszczony przez Boga, 3:1-4:13
3. Służba Galilejska, Objawienie Jezusa, 4:14-9.50
4. Podróż do Jerozolimy, Odrzucenie Żydów i nowa droga, 9:51-19.44
5. Jerozolima, Niewinny zabity i wskrzeszony, 19:45-24:53

Powtarzać:

1. Przedmowa Łukasza i wprowadzenie Jana Chrzciciela i Jezusa, 1:1-2:52
2. Przygotowanie do służby, namaszczenie przez Boga, 3:1-4:13
3. Służba Galilejska, Objawienie Jezusa, 4:14-9.50
4. Podróż do Jerozolimy, Odrzucenie Żydów i nowa droga, 9:51-19.44
5. Jerozolima, Niewinny zabity i wskrzeszony, 19:45-24:53

Argumentacja Ewangelii Łukasza wyłania się, gdy przeanalizujemy ją w porządku literackim. Mając już ustaloną podstawową strukturę i argumentację księgi, można zbadać jej główne punkty teologiczne.

1. Przedmowa Łukasza i wprowadzenie Jana i Jezusa, 1,1-2,52 Po kluczowej przedmowie, w której Łukasz wyjaśnia swoje zadanie, autor dokonuje wyjątkowego porównania Jana Chrzciciela i Jezusa, które pokazuje, jak obaj reprezentują spełnienie obietnic złożonych przez Boga. Jan jest jak Elias, Łk 1:17, ale Jezus ma do spełnienia rolę Dawida i posiada wyjątkowe nadprzyrodzone pochodzenie, Łk 1:31-35. Jan jest poprzednikiem, ale Jezus jest spełnieniem. Wszystko w Łk 1 i 2 wskazuje na wyższość Jezusa.

Hymn Maryi, Łk 1, 46-56, wychwala wierność Boga wobec Jego obietnicy i błogosławieństwo tych, którzy są przed Nim pokorni. Tworząc główny temat Łukasza, Zachariasz ponownie wyraża nadzieję w narodowych terminach Dawida i przedstawia nadrzędną relację Jezusa do Jana (Łk 1,67-79). Czyniąc to, Zachariasz łączy obietnice duchowe i narodowe z nadzieją Dawida. Narodziny Jezusa mają miejsce w skromnych okolicznościach, ale wszystkie postacie otaczające jego narodziny są pobożne, reprezentatywne i wrażliwe na nadzieję Bożą.

W świątyni Jezusa chwala kapłan, pokorna dziewica, pasterze oraz prorok i prorokini. Ci ludzie – wszyscy ukazani jako chodzący z Bogiem – mają wobec Jezusa wysokie oczekiwania. Jedynie słowo Symeona skierowane do Marii daje złowieszczy dźwięk.

Starzec wie, że Jezus będzie „światłem na objawienie narodom i chwałę ludu twego, Izraela” (Łk 2,32). W rzeczywistości jednak Jezus będzie także przyczyną smutku Marii i podziału w Izraelu, Łk 2,34-35. Jezus jest zbawieniem Bożym, można to ująć w cudzym słowie, Łk 2,30. Ale pośród nadziei kryje się rzeczywistość, w której spełnienie łączy się z bólem. Samoświadomość Jezusa kończy wstępną uverturę do ewangelii (Łk 2,41-52). Tutaj młody chłopak oświadcza, że musi być związany z pracą swego ojca w świątyni. Jezus zauważa swoją wyjątkową relację z Bogiem i swój związek z Bożą obecnością i Jego nauczaniem.

Ta część, zdominowana przez aluzje Starego Testamentu, otwiera ewangelię nutami wypełnienia i Bożymi wskazówkami, akcentami, które przewijają się przez całą ewangelię. Jan i Jezus są umieszczeni obok siebie w perykopach Łk 1. Następnie Jezus ma scenę w Łk 2. Struktura ta inicjuje teologię poprzedzającego spełnienia. Drugi podział.

Przygotowanie do służby namaszczonej przez Boga, 3:1-4.13. W następnej części poświęconej służbie Jezusa Jan i Jezus pozostają obok siebie. Jan jest tym, który poprzedza Izajasza 40:3-5. Łukasza 3:1-6. Chociaż Jezus jest Tym, który przychodzi, Łk 3,15-17. W przeciwieństwie do Mateusza i Marka Łukasz wydłuża swój cytat z Izajasza 40, aby podkreślić, że zbawienie jest widoczne dla wszystkich ludzi. Jedynie Łukasz zawiera fragment, w którym wyjaśniony jest etyczny wymiar wezwania Jana do pokuty w kontekście odpowiedzi wobec innych.

Łukasza 3:10-14. Jan ostrzega przed sądem, wzywa do pokuty i obiecuje przyjście tego, który przyniesie ducha Bożego. Jan chrzci Jezusa, ale główną cechą chrztu jest pierwsze z dwóch niebiańskich świadectw Jezusa. Łukasza 3:21-22. Jan obiecał, że Jezus przyniesie ducha, ale tutaj Jezus zostaje namaszczony duchem.

Są już pierwsze oznaki spełnienia. Niebiańskie świadectwo nazywa Jezusa „umiłowanym synem, w którym mam upodobanie”. To połączenie Izajasza 42 i Psalmu 2 wyznacza Jezusa jako postać królewską, czyli królewską, proroczą, która jako wybrany sługa Boży niesie Boże objawienie i zbawienie.

Uniwersalny charakter relacji Jezusa do ludzi uwypuklono w liście jego przodków (Łk 3,23-38). On jest, cytuję, synem Adama, synem Bożym, blisko cytat. Jego pierwsze działania polegają na przewyciężeniu pokus szatana (Łk 4:1-13), czego Adamowi nie udało się zrobić. Zatem ten fragment przedstawia Jezusa jako namaszczonego przez Boga, przedstawiciela ludzi i wiernego Bogu.

Rozdział trzeci, służba galilejska, objawienie Jezusa. 4:14-9,50. Nauczanie i cuda Jezusa dominują w trzeciej części ewangelii Łukasza. Do głównych bloków nauczania zalicza się jego synagogałna deklaracja o wypełnieniu Bożej obietnicy (Łk 4,16-30) oraz Kazanie na równinie, Łk 6,17-49. Elementy unikalne dla Łukasza polegają na tym, że mowa w synagodze przedstawia Jezusowy opis swojej misji, podczas gdy kazanie przedstawia jego podstawową etykę przedstawioną bez obaw związanych z tradycją żydowską.

Zasadniczym pytaniem tej części jest pytanie: kim jest Jezus? Jednostka obrazuje wzrost wiary, jaki następuje u tych, których Jezus gromadzi wokół siebie. Ich odkrycie jest narzędziem, którym Łukasz stara się odpowiedzieć na pytanie o tożsamość Jezusa. Jezus podążając za ich odpowiedzią, podejmuje pierwsze dyskusje na temat trudnej drogi bycia uczniem.

Podążanie za Jezusem jest pełne błogosławieństw, choć nie jest łatwe. W przemówieniu synagogałnym (Łk 4,16-30) Jezus podkreśla spełnienie poprzez odniesienie do Izajasza 61,1 i 2 oraz 58,6. Mówi, że namaszczenie Boże obiecałe w Księdze Izajasza 61 wypełniło się dzisiaj. W kontekście Łukasza namaszczenie nawiązuje do namaszczenia Duchem Świętym z 3 rozdziału Ewangelii Łukasza. Zatem odwołanie do Izajasza nie odnosi się tylko do obrazu proroka, jak sugerują aluzje do Eliasza i Elizeusza, ale także potwierdza wiarę Jezusa rolę królewską lub królewską.

On przyniesie zbawienie wszystkim potrzebującym, biednym, niewidomym i jeńcom. Odrzucenie spotka się z przekazaniem przesłania innym, co będzie pośrednią aluzją do włączenia pogan. Tutaj podsumowano zakres misji.

Łukasza 4:9 zestawia ze sobą zgromadzenie uczniów Jezusa i powstanie sprzeciwu. Zdolność Jezusa do niesienia zbawienia ukazana jest w serii cudów. Łk 4,31-44, natomiast uczniowie powołani są, aby być rybakami ludzi.

Łukasza 5:1-11, pierwszą oznaką oficjalnego sprzeciwu są cuda związane z boską władzą, gdy Syn Człowieczy twierdzi, że jest w stanie odpuszczać grzechy i uzdrawiać w szabat. Łukasza 5:12-26, nazywany jest Lewi, znienawidzonym celnikiem. Łukasza 5:27-28 i wyłaniają się cztery kontrowersje, z których jedna dotyczy rodzaju towarzystwa Jezusa, podczas gdy inne skupiają się na sabacie.

Łukasza 5 :29-6:11, Jezus podaje misję. Jego zadaniem jest wzywanie grzeszników do pokuty. Łukasza 5:32, jego władza jest taka, że czynienie dobra jest prawdziwą kwestią sabatu.

Łk 6,5-9 Jezus organizuje uczniów i powołuje. Dwunastu zostało wybranych. Następnie Jezus błogosławi pokornych i biednych, ostrzegając bogatych i uciśnionych.

Łk 6,20-26 jego kazanie na równinie jest wezwaniem do kochania innych w kontekście odpowiedzialności przed Bogiem. Jednym z nich jest szanowanie autorytetu Jezusa, nauczanie i odpowiadanie posłuszeństwem. Łukasza 6,27-49. Łk 7 na początku koncentruje się na tym, kim jest Jezus i właściwej odpowiedzi na Niego.

Setnik pogański rozumie wiarę lepiej niż ci w narodzie. Łukasza 7:1-10, tłum wierzy, że Jezus jest prorokiem. Łk 7,11-17 Jan Chrzciciel zastanawia się, czy Jezus jest tym, który przyjdzie, prawdopodobnie ze względu na styl posługi Jezusa.

Jezus odpowiada, że jego eschatologiczne dzieła uzdrawiania i głoszenia dają odpowiedź twierdzącą. Łukasza 7:18-35, Izajasza 29:18, 35:5-6 i 61:1. Wzorową wiarę okazuje kobieta, która namaszcza Jezusa, oraz kobiety, które przyczyniają się do jego służby. Łukasza 7:36-83. Jezusowi można powierzyć przypowieść o ziarnie i obraz słowa jako światła.

Jest to wezwanie do zaufania Bogu i Jego słowu objawionemu przez Jezusa. Łukasza 8:4-21. Jezus ukazuje wówczas swą władzę nad przyrodą. Łukasza 8:22-25, nad demonami.

Łukasza 8:26-39, nad chorobami i śmiercią. Łukasza 8:40-56. Jeszcze raz. Autorytet to wielka rzecz.

Władza Jezusa jest ważnym tematem ewangelii Łukasza. Jezus ukazuje swoją władzę nad przyrodą. Łukasza 8:22-25, nad demonami.

Łk 8,26-39, choroba i śmierć. Łukasza 8:40-56. Wysła misję, głoszenie królestwa. 9:1-6. Wieści o nim docierają aż do Heroda.

9:7-9. Obraz zdolności Jezusa do zaopatrywania pojawia się w rozmnożeniu bochenków. Łukasza 9:10-17. W tej części przechodzimy od nauczania i okazywania władzy do spowiedzi i wezwania do bycia uczniem. Piotr wyznaje, że Jezus jest Chrystusem.

Łukasza 9:18-20. Teraz Jezus wyjaśnia, jakim będzie Mesjaszem. Będzie cierpiął. Łukasza 9:21-22. Ci, którzy za nim podążają, muszą wykazać się całkowitym zaangażowaniem, aby przetrwać drogę odrzucenia, która towarzyszy podążaniu za Jezusem.

Łukasza 9 :23-27. Drugie niebiańskie świadectwo o Jezusie następuje podczas przemienienia. Łukasza 9:28-36. Boski głos powtarza aprobatę wyrażoną podczas chrztu z jednym kluczowym dodatkiem: wezwaniem do słuchania Go z Księgi Powtórzonego Prawa 18:15. Jezus jest drugim Mojżeszem, który wyznacza nową drogę. Ta część kończy się upadkiem uczniów, co pokazuje, że potrzebują, aby Jezus ich pouczał.

Jezus wzywa do zaufania i pokory, czyli dwóch podstawowych cech bycia uczniem. Łukasza 9:37-50. Czwarta to słynna Podróż Jerozolimską, Odrzucenie Żydów i Nowa Droga, 9:51-19.44. Aż 49% czwartej części zawiera materiał charakterystyczny dla Łukasza, występuje tam duża koncentracja nauk i przypowieści. W rzeczywistości w tej jednostce znajduje się 17 przypowieści, z których 15 dotyczy wyłącznie Łukasza.

Podróż nie jest podróżą chronologiczną, prostą, ponieważ Jezus w Łk 10,38-42 jest w pobliżu Jerozolimy, a później jest z powrotem na północy. Jest to raczej podróż w czasie, w kontekście konieczności planu Bożego. Notatki z podróży znajdują się w tym fragmencie: Łukasza 9:51, Łukasza 13:22, 17:11, 18:31, 19:28, 41.

Gdy Jezus podróżuje, aby spotkać się z wyznaczonym mu losem w Jerozolimie, Łk 13:31-35. Ideą tej części jest to, że Jezus daje nową drogę naśladowania Boga, która nie jest drogą żydowskich przywódców. Temat brzmi: słuchajcie go. Zatem w tej części omówiono związek nauczania Jezusa z obecnym judaizmem.

Jezus wypełnia obietnicę i jest drogą, ale Jego droga jest wyraźna. Jego sekcja różni się od sekcji przywództwa narodu. Różnica ujawnia wielki sprzeciw, co jest tematem dominującym w Ewangelii według Łukasza 9-13.

Wszyscy są zaproszeni, ale niektórzy odmawiają. W miarę odkrywania nowej drogi ujawniają się także nasiona niezadowolenia prowadzące do śmierci Jezusa. Podróż rozpoczyna się od poznania przez uczniów podstaw bycia uczniem, misji, zaangażowania, miłości do Boga, miłości bliźniego, oddania Jezusowi i Jego nauczaniu

oraz modlitwy (Łk 9,51-11,13). Podniesiono także uwagi rzucające wyzwanie przywódcom judaizmu (Łk 11,14-36) oraz akt oskarżenia Jezusa, Łk 11,37-52. Droga przywództwa nie jest drogą Boga.

Zasadniczo bycie uczniem polega na zaufaniu Bogu, a nie ludziom czy bogactwom, zaufaniu Bogu we wszystkim, pozostając Mu wiernym, Łk 12,1-48. Jezus mówi swoim naśladowcom, aby poznali naturę czasów (Łk 12:49-14:24). Izrael się odwraca i czas, w którym może odpowiedzieć bez narażania się na sąd, jest krótki, Łk 13:1-9, 31-35. Niemniej jednak błogosławieństwa nadal nadejdą. Ponowne potępienie uzdrowień Jezusa w szabat pokazuje, że ostrzeżenia i Boskie uwierzytelnienie są zlekceważone (Łk 13:10-17, Łk 14:2-6). Jezus mówi, że drzwi się zamykają, więc koniecznie wejdźcie w wąską drogę, Łk 13,23-30. Ostrzega również, że zasiadający do stołu nie będą tymi, od których się oczekuje (Łk 14:1-24). Od tego momentu większość części dotyczącej podróży dotyczy bycia uczniem.

Uczniowie w obliczu odrzucenia potrzebują całkowitego zaangażowania, Łk 14,25-35. Ich misją, choć inni na to narzekają, jest szukanie zagubionych, tak jak robi to Bóg, Łk 15:1-32. Bóg cieszy się, że odnajduje zagubionych grzeszników, dlatego Jezus wzywa do ich ścigania. Bycie uczniem objawia się w służbie innym, dlatego uczniowie są hojni, jeśli chodzi o zasoby, Łk 16,1-31. Chociaż fałszywe nauczanie stanowi zagrożenie, można je pokonać dzięki wzajemnemu przebaczeniu, głębokiej wierze i służbie, Łk 17:1-10. Uczeń ma szukać nadziei na powrót Króla, gdy spełni się obietnica aktualnie zainaugurowanego królestwa (Łk 17,11-18). Powrót przyniesie surowy wyrok, ale także usprawiedliwienie. Uczeń ma być pokorny, oddawać wszystko i ufać Ojcu, Łk 18,9-30. Teraz Jezus zwraca się do Jerozolimy.

Znów wypiera władzę, przepowiadając swoje cierpienie. Następnie uzdrawia jako Syn Dawida, Łk 18:32-43. Zacheusz obrazuje przemienionego grzesznika i bogatego człowieka, Łk 19,1-10. Jest obrazem misji Jezusa polegającej na poszukiwaniu i zbawianiu zagubionych, Łk 19,10. Przypowieść o funtach ukazuje potrzebę wierności i rzeczywistość, w której uczeń, podobnie jak naród izraelski, jest odpowiedzialny przed królem (Łk 19,11-27). Jezus wjeżdża do Jerozolimy jako król, ale przywódcy odrzucają to twierdzenie (Łk 19,28-40). Jezus ostrzega naród, że nie odpowiedział na Bożą obietnicę i grozi mu sąd, Łk 19,41-44. Zbliża się jego tragiczny koniec i choć sprzeciw powoduje śmierć Jezusa, to sprzeciw powoduje dla narodu coś znacznie gorszego. Zatem są przegranymi, podczas gdy Boży plan postępuje triumfalnie.

Piątą jednostką jest Jerozolima, niewinna zabita i wskrzeszona, 19:45-24:53. W tej końcowej części Łukasz wyjaśnia, jak Jezus umarł, dlaczego pozorna porażka stała się zwycięstwem i jak Bóg objawił, kim był Jezus. Ponadto jasne staje się zadanie uczniów w świetle dzieł Bożych. Łukasz miesza świeży materiał z tym, co można znaleźć w innych Ewangeliach.

Tutaj mają miejsce ostatnie bitwy w ziemskiej służbie Jezusa, co przypomina wcześniejsze konfrontacje opisane w Łukasza 11-13. Jezus oczyszcza świątynię, sygnalizując swoje niezadowolenie z oficjalnego judaizmu. 19:45-48. Przywódcy nie zawstydzają Jezusa różnymi kontrowersjami dotyczącymi jego władzy, obowiązków polityczno-gospodarczych i zmartwychwstania, Łk 20:1-8, 20-26, 27-40.

Przypowieść w środku tych sporów, rozdział 19 i pytanie na ich końcu, 20:41-44, omawiają Boży plan. Ujawniają zaangażowanie Boga wobec swego Syna pomimo odrzucenia przez Żydów. Odrzucenie narodu będzie ich kosztować.

Królestwo trafi do nowych lokatorów. Pytanie o Psalm 110 podaje powód. Mesjasz to nie tylko syn Dawida.

On jest Panem Dawida, który ma zasiadać po prawicy Boga. Śmierć Jezusa jest przejściem, a nie końcem Bożego planu. Jezus objawia, jak się sprawy mają, gdy potępia hipokryzję faryzeuszy i wychwala prostą, hojną i ofiarną wiarę biednej wdowy (Łk 20,45-21,4). Błogosławieństwo nie jest kwestią pozycji, ale serca.

W świetle odrzucenia narodu Jezus przepowiada upadek świątyni i Jerozolimy, wydarzenia będące przedsmakiem końca (Łk 21,5-38). Upadek Jerozolimy będzie strasznym czasem dla narodu, ale to jeszcze nie koniec, kiedy Syn Człowieczy powróci na obłokach z władzą, aby odkupić swój lud, Daniel 7:13-14. Uczniowie mają czuwać i być wierni. Łukasza 22:20-23 opisuje chwile przed śmiercią Jezusa. Jezus, choć zdradzony, jest niewinny, ale jego śmierć przyniesie nowe przymierze i jest ofiarą za innych, Łk 22,1-20. W swoim ostatnim przemówieniu Jezus ogłasza zdradę, wskazuje, że wielkość służy, powołuje jedenastu na władzę, przepowiada zaprzeczenia Piotra i ostrzega przed odrzuceniem (Łk 22,21-38). Jezus panuje nad sytuacją, nawet gdy zbliża się jego śmierć.

Chcę to powtórzyć. W swoim ostatnim przemówieniu Jezus ogłasza swoją zdradę, wskazuje, że wielkość służy, powołuje jedenastu na władzę, przepowiada zaprzeczenia Piotra i ostrzega przed odrzuceniem (Łk 22,21-38). Jezus panuje nad sytuacją, nawet gdy zbliża się jego śmierć. Kiedy Jezus się modli, dając przykład odrzucenia zaufania, do którego wzywa uczniów, zostaje zdradzony i aresztowany, Łk 22:47-53. Proces koncentruje się na tym, kim jest Jezus.

Odpowiedź znajduje się w Łk 22,69. Odtąd Jezus będzie się objawiał jako wywyższony Pan, który z władzą zasiada u boku Boga. Mesjasz oznacza panowanie, władzę nad planem Bożym i zbawienie. Żaden osąd kierownictwa nie może temu zapobiec.

W rzeczywistości, jak na ironię i nieświadomie, pomagają to urzeczywistnić. Wygląda na to, że Jezus jest sądzony, ale w rzeczywistości to on jest sędzią, Łk 22,54-71. Ale nie tylko kierownictwo jest winne. Kiedy Piłat i Herod debatuje, co zrobić z Jezusem, lud staje przed ostatecznym wyborem (Łk 23,1-25). Pomimo wielokrotnych

zapewnień Piłata o niewinności Jezusa i podobnej reakcji Heroda, lud prosi o zabicie Jezusa i uwolnienie Barabasa.

Brakuje sprawiedliwości, zarówno w prośbie, jak i w niepowodzeniu przywódców w wykonywaniu tego, o czym wiedzą, że jest słuszne. Biernie i aktywnie zwiększa się odpowiedzialność za śmierć Jezusa. Niewinny umiera.

Przestępca zostaje uwolniony. Kamea ukazująca znaczenie śmierci Jezusa. Jezus zostaje ukrzyżowany pomiędzy dwoma złoczyńcami.

Jeden drwi, drugi wierzy i otrzymuje obietnicę życia w raju, co stanowi kolejny epizod w znaczeniu śmierci Jezusa i reakcji na nią. Setnik wyznaje sprawiedliwość Jezusa, ostatnie słowo na scenie krzyża, Łk 23,47. Łukasz opisuje śmierć Jezusa za pomocą aluzji ze Starego Testamentu, które przedstawiają Jezusa jako niewinnego cierpiącego, który polega na Bogu. Łukasza 23 :26-56. Psalm 22:7 i 8 oraz werset 18. Psalm 31, werset 5. Psalm 69:21.

Łukasz opisuje śmierć Jezusa za pomocą aluzji ze Starego Testamentu, które przedstawiają Jezusa jako niewinnego cierpiącego, który polega na Bogu. Dawid i inni psalmiści przedstawiali niewinnych cierpiących, ale ostatecznie niewinnym cierpiącym jest sam Mesjasz. Łukasza 23:26-56. Psalm 22:7 i 8 oraz werset 18. Psalm 31:5. Psalm 69:21.

Łukasza zamykają trzy sceny zmartwychwstania i usprawiedliwienia. Po pierwsze, Łukasza 24:1-12 mówi o pustym grobie.

Aniołowie każą kobietom pamiętać o przepowiedniach cierpień głoszonych podczas podróży do Jerozolimy. Łukasza 24 często zauważa, że takie wydarzenia muszą być greckim słowem „dzień”. Czy to jest to konieczne.

Łukasza 24:7. Łk 24,26 i werset 44.

Wiadomość o podekscytowanych kobietach przyjęto jednak ze sceptycyzmem. Po drugie, doświadczenie uczniów z Emaus ukazuje zmianę, jaką zmartwychwstanie powoduje w rozpacz uczniów. Łukasza 24:13-35. Łukasza 24:13-35.

Ci dwaj uczniowie opłakują odejście proroka Izraela, który mógł odkupić naród, ale nauczanie Pisma Świętego i objawienie samego Jezusa pokazują, że Bóg miał plan, który obejmował śmierć Jezusa. Bóg rzeczywiście wskrzesił Jezusa, potwierdzając zarówno Jezusa, jak i plan. Rozpacz zamienia się w radość, gdy zrozumiemy naturę Bożego planu i rolę Jezusa w nim.

Ważna uwaga u Łukasza. Po trzecie, Łukasz donosi o ostatecznym zleceniu, pouczeniu i wniebowstąpieniu Jezusa. Łukasza 24:36-53. Tak jak Łk 1 i 2 rozpoczęły się nadzieją

spełnienia obietnic Starego Testamentu, tak Łk 24:44-49 powraca do głównego tematu Jezusa jako Mesjasza, jako wypełnienia Bożego planu i celu.

To jest naprawdę ważne, ponieważ łączy początek i koniec ewangelii Łukasza. Tak jak rozdziały 1 i 2 Łukasza rozpoczynały się nadzieją spełnienia obietnic Starego Testamentu, tak też Łk 24:44-49 powraca do głównego tematu Jezusa Mesjasza, jako wypełnienia Bożego planu i pożytku.

Łukasz posługuje się zatem środkiem literackim zwanym *inclusio* lub *inkluzją*, podpórkami do ksiąg, podkreślając dopełnienie Starego Testamentu w osobie i dziele Mesjasza, którym jest Jezus. Ostatnie pojawienie się Jezusa w ewangelii Łukasza daje nam polecenie, plan i obietnicę. Przypominając uczniom, że Pismo Święte uczy o cierpieniu i wywyższeniu Mesjasza, Jezus mówi im również, że są powołani jako świadkowie, aby głosili pokutę.

Plan jest taki, aby udać się do narodów, zaczynając od Jerozolimy. Obietnica jest darem Ducha od Ojca. Łukasza 24:49. Przypominamy sobie Łukasza 3:15-17. Jak obiecał Chrzciciel, tak się stało.

Jan Chrzciciel powiedział: Ja chrzczę wodą. Przychodzący będzie chrzczyć Duchem Świętym. Łukasza 3:15-17.

Wypełnia się to w obietnicy Ojca, że ześle Ducha jako dar dla Kościoła. Wniebowstąpienie Jezusa (Łk 24:50-53) obrazuje wywyższenie, które Jezus przepowiedział podczas swojej rozprawy.

Łukasza 22:69. Martwy Meszjasz nie oznacza końca Bożego planu.

W wywyższeniu Jezus zostaje usprawiedliwiony, a plan dotarcia do wszystkich narodów jest realizowany. Jezus, Meszjasz, jest Panem wszystkich, więc przesłanie może dotrzeć do wszystkich. Jezus Meszjasz jest Panem wszystkich, więc przesłanie może dotrzeć do wszystkich. Dzieje Apostolskie 2:14-40. Dzieje Apostolskie 10:34-43.

On jest Panem wszystkiego. Dzieje Apostolskie 2:14-40, wypełniając proroctwa Starego Testamentu, aby wieść o Nim mogła dotrzeć do wszystkich. Dzieje Apostolskie 10:34-43. Ewangelia kończy się radością uczniów, że z popiołów pozornej porażki powstało zwycięstwo i obietnica. Nowa droga jest wciąż żywa, a zmartwychwstały Pan wskazuje drogę.

Nowy sposób Teofila można uspokoić. Łukasza 1:1-4. To samo może zrobić każdy, kto czyta tę Ewangelię z otwartym sercem.

W następnym wykładzie zastanowimy się nad teologią Ewangelii Łukasza. Wielokrotnie podkreślaliśmy plan Boży, który jest ideą dominującą, a w centrum tej

idei znajduje się nauczanie o Chrystusie, chrystologii, a także o zbawieniu. Nowa społeczność również jest pod tym względem duża, więc mamy wiele dobrych rzeczy do omówienia.

Pozwolę sobie tylko na trochę bliższy opis. Boży plan, widzieliśmy wiele, wiele razy. Łk 24:44-49 jest kluczowym fragmentem na ten temat.

Boży plan obejmuje obietnicę i spełnienie. Dotyczy to Jana Chrzciciela. Zawiera deklaracje misji.

Wiąże się to z postępowaniem geograficznym. Plan Boży podkreśla wyrażenie: jest to konieczne. Chrystologia i zbawienie oraz kolejny ważny dział teologii Łukasza.

Dzieje Apostolskie, podtytuły, Mesjasz, sługa, prorok i Pan. Łukasz daje złożony obraz Jezusa. On jest Mesjaszem, obiecany.

Jest sługą Boga. Jest prorokiem, który przemawia w imieniu Boga jak nikt inny i jest Panem sprawującym wielką, wielką władzę. Łukasz podaje także inne tytuły, o których chociaż wspomnimy.

Chrystologia i zbawienie obejmują królestwo w nauczaniu Jezusa, a także w Jego dziele. Dotyczy to Ducha Świętego. Wiąże się to ze zmartwychwstaniem i wniebowstąpieniem Jezusa.

Obejmuje zbawienie Jezusa w jego nauczaniu i dziele. Oczywiście dotyczy to także jego krzyża. Zawiera cuda.

Obejmuje Jezusa i zbawienie. Następnie nowa wspólnota zajmuje się beneficjentami zbawienia, obrazami odpowiedzi udzielonej Jezusowi, a później apostołom, błogosławieństwami nowej wspólnoty, przeciwnikami zbawienia zarówno w Ewangeliach, jak i w Dziejach Apostolskich, źródłach napięć w prawie, nacisku na Boże planu, wiara i zależność, całkowite zaangażowanie, zaangażowanie na rzecz zgubionych, miłość do Boga i bliźniego, modlitwa, wytrwałość w cierpieniu, czujność, cierpliwość i śmiałość, radość i uwielbienie oraz przeszkody w uczniostwie. Zatem po przerwie w następnej sesji zajmiemy się teologią Ewangelii Łukasza i Dziejów Apostolskich.

To jest dr Robert A. Peterson i jego nauczanie na temat teologii Dziejów św. Łukasza. To jest sesja 3, Starożytne rękopisy, struktura i argumentacja Darrella Bocka.